Matematik Öğretmen Adaylarının Altı Şapkalı Düşünme Tekniğini Kullanarak Kendilerine Uygulanan Eğitim Programının Kalitesini Değerlendirmeleri

Yavuz Erişen/ Yıldız Teknik Üniversitesi
Vildan Katmer-Bayraklı/ Yıldız Teknik Üniversitesi

Eğitimde kalite kavramının önem kazandığı günümüzde, öğretmen yetiştirme programlarının kalite standartlarına göre yapılandırılması ve çağın gereğine uygun öğretmen yetiştirmesi eğitim sistemimizin gelişmesi açısından önem kazanmaktadır. Bu bağlamda mevcut programların kalite durumunun değerlendirilmesinin bu yapılandırmaya önemli derecede kaynaklık edeceği düşünülmektedir. Özellikle öğretmen yetiştirme programlarının iç paydaş gruplarından biri olan öğretmen adaylarının mevcut kalite durumuna en iyi tanıklık edebilecek kişiler arasında yer aldığı düşünülürse; öğretmen adaylarının bu konudaki düşünceleri eğitim programının uygulanabilirliğinin devamı açısından önem taşımaktadır. Bu açıdan bir konuya ya da soruna pek çok pencereden bakmaya, sistematik düşünmeye ve doğru kararlar almaya olanak sağlayan altı şapkalı düşünme tekniği, öğretmen adaylarının eğitim programının kalitesine yönelik düşüncelerini belirtmesine uygun bir zemin hazırlamaktadır. Bu noktadan hareketle, bu araştırmada ilköğretim matematik öğretmen adaylarının lisans öğrenimi boyunca kendilerine uygulanan eğitim programının kalitesini altı şapkalı düşünme tekniğini kullanarak değerlendirmeleri amaçlanmıştır. Yorumlayıcı paradigmaya sahip olan bu araştırmada, öğretmen adaylarının düşüncelerinin daha iyi

tanımlanmasına ve anlaşılmasına olanak sağlayan nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim-öğretim yılında İlköğretim Matematik Öğretmenliği 4. sınıf programına kayıtlı 18 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, öğretmen adaylarının kendilerine uygulanan eğitim programının kalitesini altı şapkalı düşünme tekniğini kullanarak değerlendirmelerinden elde edilen formlar yardımıyla toplanmıştır. Elde edilen verileri analiz etmek ve bunlar üzerinde çıkarım yapmak amacıyla veri analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, matematik öğretmen adaylarının kendilerine uygulanan eğitim programının kalitesi hakkında olumlu ve olumsuz yönde düşüncelere sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Öğretmen adaylarının altı şapkalı düşünme tekniğini kullanarak eğitim programının kalitesini değerlendirmeleri açısından literatürde ilklerden olma özelliği taşıyan bu çalışmanın ileride yapılabilecek çalışmalara ışık tutacağı umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *İlköğretim matematik öğretmenliği programı, Kalite, Altı şapkalı düşünme tekniği, İlköğretim matematik öğretmen adayı*

Performans Değerlendirmeye Karışan Puanlayıcı Etkileri: Kuramsal Bir Analiz

Mustafa İlhan/ Dicle Üniversitesi
Bayram Çetin/ Gaziantep Üniversitesi

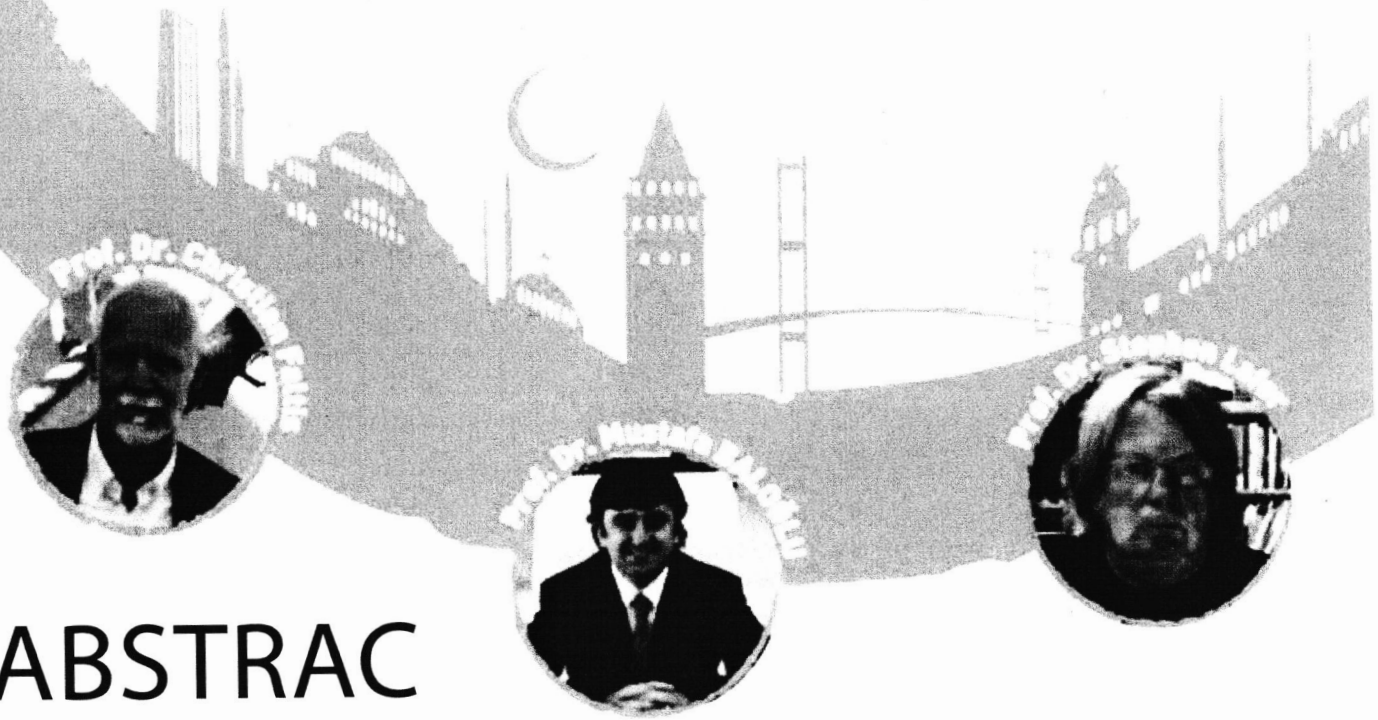
Çoktan seçmeli testler, doğru yanlış testleri ya da eşleştirmeli testler yüksek puanlama güvenirliğine sahiptir. Çünkü söz konusu ölçme araçlarında, öğrencinin testten aldığı puan puanlayıcının öznel yargılarından etkilenmemektedir. Kolay puanlanabilen ve puanlama işlemine hata karışmayan bu tür ölçme araçları objektif testler olarak adlandırılmaktadır (Doğan, 2013). Oysa yazılı ve sözlü sınavlar gibi objektif olarak puanlanamayan ölçme araçlarında, öğrenciye verilen puan puanlamayı yapan kişiye göre farklılık göstermektedir. Puanlayıcının öznel yargılarından etkilenmeye açık olan ölçme araçları sübjektif testler (Tekin, 2009), bu ölçme araçları kullanılarak yapılan değerlendirmeler ise performans değerlendirme olarak ifade edilmektedir (Stecher, 2010). Performans değerlendirmede, bütün puanlayıcıların aynı öğrenci cevabına aynı puanı vermesi oldukça güçtür. Buna bağlı olarak, puanlayıcılar öğrencinin performansına ilişkin çıkarımları etkileyen değişkenlik kaynaklarından biri olmaktadır (Congdon & MeQueen, 2010). Öğrencilerin performans puanlarını etkileyen puanlayıcı kaynaklı faktörler puanlayıcı etkisi olarak adlandırılmaktadır (Schaefer, 2008). Puanlayıcı kaynaklı etkiler, öğrencinin performans puanlarına ölçülen yapı ile ilgisiz varyansın karışmasına neden olduğundan (Weir, 2005); performans değerlendirmede kabul edilebilir bir güvenirlik düzeyine ulaşılması, puanlayıcı etkilerinin minimum düzeye indirilmesi ile mümkün olabilir (Zewotir, 2012). Performans değerlendirmeye karışan puanlayıcı etkilerini minimum düzeye indirebilmek için puanlama sürecinde birden fazla puanlayıcının kullanılması (Ebel, 1951) ve puanlamaların rubriklere dayalı olarak yapılması (Wolf & Stevens, 2007) gibi farklı öneriler getirilmiştir. Puanlayıcı etkilerini azaltmanın yollarından bir diğeri de puanlayıcılara, performans değerlendirmeye karışan yaygın puanlayıcı hatalarını tanıtmaktır. Puanlayıcıların performans değerlendirmeye karışan puanlayıcı hatalarına aşina olması, bu hatalarından kaçınmalarını kolaylaştırmaktadır (Kumar, 2005). Bu bağlamda araştırmada, puanlayıcı etkisi ve puanlayıcı etkisinin türleri üzerinde durulmuştur. Puanlayıcı etkileri; puanlayıcı katılığı ve cömertliği, halo etkisi, merkezi yığılma etkisi, ranj sınırlaması ve yanlılık olmak üzere beş kategoride sunulmuştur (Saal, Downey & Lahey, 1980; Knock, Read ve Randow, 2007). Daha sonra, sıralanan puanlayıcı etkilerinden kaçınmak işe koşulabilecek uygulamalara değinilmiştir. Alanyazın incelendiğinde, performans değerlendirmeye karışan puanlayıcı etkilerinin kuramsal olarak ele alındığı çalışmalar olduğu görülmektedir. Ancak Türkçe literatürde bu tür bir çalışmaya rastlanmamıştır. Performans değerlendirmeye karışan puanlayıcı etkilerinin ve bu etkileri azaltmak için yapılabilecek uygulamaların kuramsal olarak tartışıldığı Türkçe bir kaynağı literatüre kazandırma düşüncesi bu çalışma için motivasyon kaynağı olmuştur.

YICER

YILDIZ International Conference on Educational Research and Social Sciences

SEPTEMBER 1-3 2014

Istanbul, TURKEY

ABSTRAC

VENUE: YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ YILDIZ KAMPUSU

PEGEM AKADEMİ

Organizing Committee

HONORARY PRESIDENT

Prof. Dr. İsmail Yüksek

Rector
Yıldız Technical University
Turkey

CONFERENCE PRESIDENT

Prof. Dr. A. Göksel AĞARGÜN
Dean
Yıldız Technical University
Faculty of Education
Turkey

CO-CHAIRS

Assist. Prof. Dr. Hasan AYDIN

Yıldız Technical University
Faculty of Education
Department of
Curriculum and Instruction

Assist. Prof. Dr. Mehmet ŞAHİN

Yıldız Technical University
Faculty of Education
Department of
Curriculum and Instruction

EXECUTIVE BOARD

Dr. Hasan BACANLI, Biruni University, Turkey

Dr. M. Engin DENİZ, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Mehmet GÜROL, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Osman Kurtkan KAPICIOĞLU, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Nadir ÇELİKÖZ, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Yavuz ERİŞEN, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Vefa TAŞDELEN, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Mehmet ŞAHİN, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Hasan AYDIN, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Tuncay SEVİNDİK, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. İlhan VARANK, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Sahin ORUÇ, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Ummuhan YEŞİL DAĞLI, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Hakan KARATAŞ, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Bülent ALCI, Yıldız Technical University, Turkey

CONFERENCE SECRETARY

Arş. Gör. Ceyda ÇAVUŞOĞLU, Yıldız Technical University, Turkey

Arş. Gör. Mithat KORUMAZ, Yıldız Technical University, Turkey

Arş. Gör. Belkıs ÇERİ, Yıldız Technical University, Turkey

Arş. Gör. Banu SÜER, Yıldız Technical University, Turkey

Arş. Gör. Yunus Emre ÖMÜR, Yıldız Technical University, Turkey

Arş. Gör. Deniz CANCA, Yıldız Technical University, Turkey

Arş. Gör. Esra ÇAKMAK, Yıldız Technical University, Turkey

Arş. Gör. Seher Merve ERUS, Yıldız Technical University, Turkey

Arş. Gör. Yağmur AMANVERMEZ, Yıldız Technical University, Turkey

Arş. Gör. Evren ERSOY, Yıldız Technical University, Turkey

SCIENTIFIC BOARD

Dr. Hasan BACANLI, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Stephen LAFER, University of Nevada, Reno, USA

Dr. Ahmet SABAN, N. E. University, Turkey

Dr. Jennifer MAHON, University of Nevada, Reno, USA

Dr. Mehmet GUROL, Yildiz Technical University, Turkey

Dr. Mehmet TAŞPINAR, Gazi University, Turkey

Dr. Maria ANAGNOSTOPOULOU, Dpt. of Primary and Secondary Education of C. M., Greece

Dr. Zeki KAYA, Gazi University, Turkey

Dr. İlhan VARANK, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Natasha A. GALEVSKA, University Sts. Cyril and Methodius, Republic of Macedonia

Dr. Bahattin ACAT, Osmangazi University, Turkey

Dr. Sebahattin ARIBAS, Adiyaman University, Turkey

Dr. Dinçay KÖKSAL, Çanakkale Onsekiz Mart University, Turkey

Dr. Mokter HOSSAİN, Alabama State University, USA

Dr. Selahattin TURAN, Osmangazi University, Turkey

Dr. Salih USUN, Mugla University, Turkey

Dr. Mustafa SAĞLAM, Anadolu University, Turkey

Dr. Otilia CLİPA, Stefan Cel Mare University of Suceava, Romania

Dr. İ. Hakkı MİRİCİ, Hacettepe University, Turkey

Dr. Hasan Basri GUNDUZ, Yildiz Technical University, Turkey

Dr. Ilze IVANOVA, University of Latvia, Latvia

Dr. M. Engin DENİZ, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Mücahit DİLEKMEN, Atatürk University, Turkey

Dr. Abdurrahman DAG, University of Exeter, United Kingdom

Dr. Cemil ÖZTÜRK, Marmara University, Turkey

Dr. Elavie NDURA, George Mason University, USA

Dr. Aysel Celikkol GÜNEY, Bilecik Şeyh Edibali University, Turkey

Dr. Mehmet ŞİŞMAN, Osmangazi University, Turkey

Dr. Erkan ACAR, Marywood University, Pennsylvania, USA

Dr. İlhan KAYA, Dicle University, Turkey

Dr. Victor Der Long FANG, National Kaohsiung Normal University, Taiwan

Dr. Mustafa ARSLAN, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Teresita PEDREJAS, St. Dominic College of Asia, Philippines

Dr. Esra Macaroglu AKGUL, Yıldız Technical University, Turkey

Dr. Cengiz YILDIZ, Bingol University, Turkey
Dr. Ali ERSOY, Anadolu University, Turkey
Dr. Susan KAVANOZ, Yıldız Technical University, Turkey
Dr. Lina Abu SAFİEH, University of Dammam, Saudi Arabia
Dr. Orhan AKINOGLU, Marmara University, Turkey
Dr. Dinçay KÖKSAL, Çanakkale Onsekiz Mart University, Turkey
Dr. Hasan AYDIN, Yıldız Technical University, Turkey
Dr. Julia DONCHEVA, University of Ruse, Bulgaria
Dr. Halil İbrahim YALIN, Eastern Mediterranean University, T.R.N.C
Dr. Abdurrahman KILIC, Duzce University, Turkey
Dr. Sahin ORUC, Yıldız Technical University, Turkey
Dr. Nadir ÇELİKÖZ, Yıldız Technical University, Turkey
Dr. Albu Adina VİCTORİA, University of Oradea, Romania
Dr. Engin ASLANARGUN, Duzce University, Turkey
Dr. A. Murat SÜNBÜL, N. E. University, Turkey
Dr. Abdurrahman EKİNCİ, Mardin Artuklu University, Turkey
Dr. Liliana RECKA, University of Gjirokaster, Albenia
Dr. Niyazi CAN, Kahramanmaras Sutcu İmam University, Turkey
Dr. Nikos TERZİS, University of Aristotle, Greece
Dr. İrfan ERDOĞAN, Istanbul University, Turkey
Dr. Alpaslan AÇIKGENÇ, Yıldız Teknik University, Turkey
Dr. Lena DAMOVSKA, University Sts. Cyril and Methodius, Republic of Macedonia
Dr. Yavuz ERİSEN, Yıldız Technical University, Turkey
Dr. Burhanettin DÖNMEZ, İnönü University, Turkey
Dr.İbrahim KOCABAŞ, Yıldız Technical University, Turkey
Dr. Ummuhan Yesil DAGLİ, Yıldız Technical University, Turkey
Dr. Mehmet ŞAHİN, Yıldız Technical University, Turkey
Dr. Adnan KUCUKOGLU, Ataturk University, Turkey
Dr. Fulya Yuksel SAHİN, Yildiz Technical University, Turkey
Dr. Tuncay SEVİNDİK, Yıldız Technical University, Turkey
Dr. Semra MİRİCİ, Gazi University, Turkey
Dr. Semiha ERİSEN, Yildiz Technical University, Turkey

Location: Yıldız SEM Building Room A-7 **September 02, 2014 -Tuesday**

11:00-12:40	***Session Chair:*** Ercan YILMAZ
	Understanding by Design Modelinin Hizmet İçi Eğitimde Kullanılması Selçuk DOĞAN, Bülent ALCI
	Matematik Öğretmen Adaylarının Altı Şapkalı Düşünme Tekniğini Kullanarak Kendilerine Uygulanan Eğitim Programının Kalitesini Değerlendirmeleri Yavuz ERİŞEN, Vildan KATMER BAYRAKLI
	Probleme Dayalı Öğrenme Yönteminin Matematik Derslerindeki Başarı Üzerindeki Etkisi ve Yöntem Hakkında Öğrenci Görüşleri Sahibe KADIOĞLU, Gülay DEMİR, Sertel ALTUN
	Yapılandırmacı Eğitim Sürecinde Gözlenen Öğretmen Faktörüne İlişkin Sorunların İncelenmesiDolgun ASLAN, Hasan AYDIN
12:40-14:10	Lunch Break

Location: Yıldız SEM Building Room B-1 **September 02, 2014 -Tuesday**

11:00-12:40	***Session Chair:*** Nadir ÇELİKÖZ
	Öğrencilerin Sınıf İçi Tutum ve Davranışlarının Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Başarısına Etkisi Ertuğ CAN, Orhan BAKSİ
	Sınıf Öğretmenlerinin Performans Görevlerine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi Fatih AYDOĞDU, Mücahit DİLEKMEN
	Kişiler Arası Problem Çözme ve Savunma Mekanizmaları Ahmet BEDEL
	Çokkültürlülük ve Kültürler arası Eğitim Bağlamında Sığınmacıların Eğitimi Hüseyin ŞİMŞEK, Tuğba YİĞİT
12:40-14:10	Lunch Break

Location: Yıldız SEM Building Room A-6 **September 02, 2014 –Tuesday**

11:00-12:40	***Session Chair:*** Ahmet BAŞAL
	Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Öğretmenlerinin Güdüsel Desteklerine İlişkin Algıları İle Güdülenme Stratejileri Arasındaki İlişkiler Cengiz ERDİK, Neşe ÖZKAL
	Orta Öğretim Fen Ve Matematik Alanlar Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Akademik Motivasyonlarında Diyalogun Yeri Nevin ILGIN, Nalan AKKUZU
	Üniversite Öğrencilerinde Akademik Sorumluluk ve Akademik Erteleme Arasındaki İlişkide Akademik Güdülenmenin Aracı Rolü Sinem Evin AKBAY, Bülent GÜNDÜZ
	Okul Tükenmişliği İle Akademik Güdülenme Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Yapısal Eşitlik Modeli İsmail SEÇER
12:40-14:10	Lunch Break

CERTIFICATE OF APPRECIATON

awarded to

Yavuz Erişen

in gratitude for the outstanding contribution to

YILDIZ International Conference on Educational Research and Social Sciences

as

Paper Presenter

01-03 September, 2014 Istanbul- Turkey

Prof. Dr. A. Göksel AĞARGÜN

Dean

Faculty of Education

Yıldız Technical University

YILDIZ TECHNICAL UNIVERSITY 1911